

# Stirnea

SĂPTĂMINAL AL CONVENȚIEI DEMOCRATICE ARAD ■ Serie nouă. ANUL II, nr. 4, 1992 — 31 IAN.-5 FEB.

Cind am aflat că domnul Ștefan Augustin Doinaș ne citește, ne-am simțit măguliți. Cind ne-a ajuns la cunoștință faptul că ne și pretuiește publicația, am fost flatați. Iar, cind domnia sa ne-a trimis un material spre publicare, ne simțim onorați. Faptul că un aristocrat al Literelor românești de talia și anvergura domnului Ștefan Augustin Doinaș acceptă să-și pună semnătura alături de noi, tineri ucenici în ale presei, ne umple de mândrie, dar ne și obligă. Vă mulțumim, domnule Ștefan Augustin Doinaș, din toată inima, și vă așteptăm oricind să fiți alături de noi!

ȘTIREA

## ȘTEFAN AUGUSTIN DOINAȘ

### PROCESUL COMUNISMULUI

Despre un „proces al comunismului” s-a vorbit din primele zile de după Revoluție, dar abia acum există unele semne că s-ar trece într-adevăr la realizarea lui. Întrebările la care îmi propun să răspund, în legătură cu această problemă, sunt următoarele: E nevoie de un proces al comunismului? De ce natură trebuie să fie un asemenea proces? Pînă unde, adică ce proporții, se cuvine să aibă el? Ce rol joacă astăzi, în peisajul nostru politic, lozinca „Vrem un proces al comunismului”?

Nu mai încapce îndoiială că necesitatea de a intenta un proces acestei erori a istoriei, care a fost (și încă este) comunismul, este resimțită în prezent de aproape toată lumea civilizată, care-și reproșează amarnic naivitatea de a se fi lăsat înșelată de o atare utopie sîngeroasă. La noi, nu numai foștii deținuți politici (principalele victime ale regimurilor totalitare conduse de Dej și de Ceaușescu); nu numai actuala opoziție politică formată din partidele democratice; nu numai oamenii cinstiți din țara noastră, revoltați și scribiți de cîtă mizerie au fost obligați să îndure, — nu numai aceștia toți cer astăzi condamnarea ideologiei și practicilor comuniste, precum și pedepsirea celor care — timp de aproape o jumătate de veac — s-au complăcut în rolul de călai ai poporului lor și au profitat cu nerușinare de pe urma crimelor și nedreptăților ce le-au săvîrșit. În prezent, punerea la zid a fostei nomenclaturi de partid o cere, în România, chiar și fracțiunea tinăra a F.S.N.-ului, condusă de fostul premier Petre Roman. Este limpede, așadar, pentru toată lumea, că nelegiuirile care au bîntuit țara noastră din 1947 pînă în decembrie 1989, au niște făptași care ar trebui să fie identificați, făcuți cunoscuți tuturor, și apoi judecați pentru faptele lor. Necesitatea de a intenta un proces comunismului măsoară azi nivelul conștiinței noastre morale și politice.

Întrebarea a doua este: de ce natură se cade să fie acest proces? Ajunge oare un simplu proces moral, de condamnare publică în presă și în conștiința fiecăruia? Sau este necesar un adevărat proces juridic? Cu alte cuvinte, va fi de ajuns să fie pus în ilegalitate un partid cu ideologie și

program comuniste (indiferent că un asemenea partid se va autonumi „socialist”, sau „al muncii”, sau „al libertății”...)? Sau va fi nevoie ca anumiți oameni de stat și de partid, care poartă răspunderea crimelor comise la noi în ultimii 45 de ani, cae au înființat Canalul și au organizat cumpătele închisori unde au murit aproape 200.000 de oameni nevinovați, să apară în fața instanțelor judecătorești? Să nu uităm că, pentru condamnarea lor, ca și pentru scoaterea lor din viața politică, va fi nevoie, poate, de legi speciale și,

(continuare în pag. 2)

## Trebuie să ne redăm unii altora demnitatea

INTERVIU CU DOMNUL CRISTIAN MOISESCU, CANDIDAT LA FUNCȚIA DE PRIMAR AL MUNICIPIULUI ARAD, DIN PARTEA CONVENȚIEI DEMOCRATICE

I — Domnule Moîsescu, poate mulți se întreabă dacă un profesor este potrivit în funcția de primar. Dumneavoastră ce credeți?

R. — La prima vedere, s-ar părea că aceștia au dreptate și ar putea să aibă cîștig de cauză un candidat cu o altă profesie, un economist, de exemplu, mai ales că acum ne izbir de multe probleme economice. Dar să nu uităm că viața unei localități cuprinde o diversitate de aspecte. Toate acestea se raportează la ființa umană. Și tocmai de aceea consider că, prin natura meseriei sale, un profesor poate fi un bun primar. Cine știe să se apropie de sufletul copiilor nu poate să nu aibă înțelegere pentru problemele tuturor semenilor săi. Și să nu uităm că, în fond, relațiile interumane ale unui profesor sînt dintre cele mai complexe. Și nu mă gîndesc numai la copii, ci și la familiile lor, la toți cei care gravitează în jurul unui copil, influențîndu-l.

I — Totuși, în ce fel credeți că veți putea face față tuturor problemelor de natură economică, administrativ-financiară pe care le are un oraș de mărimea Aradului?

R. — V-aș răspunde la această întrebare pornind de la ideea că ne lovim de o serie de prejudecăți — sau mai bine zis, reflexe — în legătură cu imaginea pe care o avem despre un primar, despre un conducător, în

general. Ne-am obișnuit cu tipul primarului pus să execute ordine venite de sus și care, la rîndul lui, dădea ordine. Adică, primarul activist. Or, primarul nu este decît un om care trebuie să știe să colaboreze cu echipa sa de consilieri și, nu în ultimă instanță, cu toți cetățenii săi. El este în primul rînd un coordonator al activității specialiștilor din jurul său.

I — Ce schimbări ar aduce Aradului alegerea dvs.?

R. — Este necesară mai cu seamă instaurarea unei atmosfere de moralitate și cinste. Ca bun creștin nu pot să întrevăd o schimbare, de orice natură ar fi ea, fără un de ordin moral. La temelia acestora poate să stea încrederea oamenilor în primarul lor.

I — Și cum le veți cîștiga încrederea?

R. — O primă măsură palpabilă ar fi faptul că ne-am propus să ne consultăm cu cetățenii în privința priorităților Aradului și, mai ales, să-i informăm asupra felului în care sînt administrați banii municipalității, care sînt, de fapt, banii arădenilor.

I — Care considerați dvs. că sînt prioritățile orașului nostru?

R. — Există o seamă de probleme majore care nu sînt specifice Aradului, ci întregii țări: transportul în comun, salubritatea, starea drumurilor și parcurilor, locuințele și încă ar mai fi. Rezolvarea lor abia dacă ar crea cadrul unei existențe decente. Dacă acest lucru nu depinde în totalitate de capacitatea primarului și a echipei sale — pot promite arădenilor că aș face tot, absolut tot ceea ce depinde de mine pentru ca viața lor să fie mai puțin tracasantă. Mă gîndesc și la acele amănunte a căror rezolvare nu ține decît de schimbarea atitudinii oamenilor față de semenii lor. Trebuie — să ne redăm unii altora demnitatea.

Dincolo de aceste aspecte generale, Convenția Democratică — al cărui candidat sînt — și-a propus spre realizare unele obiective care, cred, vor stîrni interesul concetățenilor mei. În primul rînd, doresc să-i asigur că vom continua ceea ce s-a început bine; mă gîndesc, în primul rînd la Catedrala Ortodoxă, a cărei piatră de temelie a fost pusă de puțin timp. Apoi, ne-am gîndit la înființarea unui post independent de radio la Arad, a unei „Case a cărții” și la amenajarea unui campus universitar pentru toate facultățile existente. Pentru tineri avem în proiect realizarea de baze de agrement cu adevărat civilizate și, pentru cei de vîrstă a treia, de cluburi în cartiere. Și tot în cartiere este necesar să se amenajeze spații verzi și locuri de joacă. Nu se mai poate să-i lășăm pe copii să se joace în locuri improprii, de multe ori expuși accidentelor sau bolilor infecțioase. În acest sens ne-am gîndit și la un crematoriu pentru decedri.

CRISTIAN MOISESCU  
(continuare în pag. 3)

Desen de Nic Lengher



